

Записано з вуст Андрощук Марії Іванівни

ПОЛІСЬКЕ ВЕСІЛЛЯ

Під вечір зібралася до нашого дому вся Іванкова родина. Іванко, поблагословившись, виходить зі старостами, музикантами і всім своїм родом до молодої. Ідучи дорогою співають:

Ой гороше, гороше!
Сіяли тебе хороше.
Ой по горі та по долині,
Щоб було всій родині.

Ой, молодий Іванку!
Сватаєм тебе хороше.
Ой при отці, при матіночці,
Всій своїй родиноньці.

Ой збан воду носить/ 2 рази
А сват свата просить:
- Прошу тебе, свате,
До моєї хати.

Запрягайте коня-сивця/ 2 рази
Напилися в свата пивця.
Запрягайте вороного
Поїдемо до другого.

Під вечір збираються коровайниці, благословляються коровай розчиняти:

Коровайниці: Отець і мати!

Отець і мати: Раді слухати!

Коровайниці: Благословіть коровай розчиняти!

Отець і мати: Нехай Бог благословить і ми благословляємо!

Коровайниці: І другий раз!

Отець і мати: Нехай Бог благословить і ми благословляємо!

Коровайниці: І третій раз!

Отець і мати: Нехай Бог благословить і ми благословляємо!

Тоді співають:

Благослови, Боже/ 2 рази
І отець, і мати
Своєму дитяти коровай розчиняти.

Ой годі, годі пшенице,

Сім літ у стозі стояти.
Час тебе, пшенице, почати –
Іванкові коровай розчиняти.

Із семи літ пшениця,
Із семи криниць водиця,
Із семи кур яйця
До нашого коровайця.

Чорнявая та муку сіє,
А білявая воду носить,
А русява Бога просить,
Щоб був коровай хороший.

Хто всадив, той вийме –
Не будем наймати,
Копистки виймати.

Старшая коровайнице,
Подивися в віконечко:
Як ще трохи рано,
То ще погуляймо,
А я буде пізно,
Розійдемось різно.

Завели нас в діло/ 2 рази
Аж чоло спітніло.
На Бога ж ви гляньте,
Нам меду дайте.
Як дайте, так дайте,
Самі ся догадайте.

Благословляються місити коровай і співають:

Благослови, Боже/ 2 рази
І отець, і мати
Своєму дитяти
Коровай місити.

Як ми коровай місили,
З криниці воду носили
Із джерельця, із криниці
Замісили коровай сестриці.

Благословляються ліпити коровай і співають:

Благослови, Боже/ 2 рази
І отець, і мати
Своєму дитяти
Коровай ліпити.

Ой Іванкова мати
Та по вулиці ходить,
Та сусід своїх просить:
- Та ходіть тепер до нас,
До мого дитяти.
А зробіте коровай красний,
Як на небі місяць ясний.
Поробіте шишечки,
Як на небі зірочки.

Трійця по церкві ходила,
Спаса за ручку водила.
- Ой, Спасе ж наш, Спасе!
Та ходи ж тепер до нас!
А в нас тепер гарно:
Хорошенько коровай ліплять,
Сиром посипають,
Маслом поливають,
А яйця з Корця
До нашого коровайця.

Поїдемо до Корця/ 2 рази
Заберемо кури, яйця,
Та будемо яйця бити,
Коровай ліпити.

Ой, як же ми коровай робили,
Які ж бо ми квіти клали:
Клали васильок,
Клали барвінок
І всякі квіти,
Щоб любилися діти.

Золотарі-купці їдуть/ 2 рази
Золотії шишечки везуть,
А срібнії цвяшечки

Прибивати шишечки.

А з суботоньки на неділеньку година
Зібралася вся Іванкова родина;
Привезла вона аж сім кіп яєць у коші,
Аби Господь дав, щоб був хороший коровай.

До бору, старосто, до бору,
Та рубай сосну здорову,
Та рубай же її на загніт,
Красний наш коровай на весь світ.

Помело, старосто, помело,
Щоб твоя борода вимела.
Як не буде помело мести,
Буде твоя борода мести.

Староста прибрався/ 2 рази
Сім літ не вмивався,
А восьмого року пішов до потоку.
Там його свашки вмили,
Веслом підголили,
Перевеслом підперезали,
До короваю взяли.

Ангол прилітає/ 2 рази
І в піч заглядає
Чи щасливеє місце,
Короваєві сісти.

А в нашої печі/ 2 рази
Золотії плечі,
А срібнії крила,
Щоб коровай гнітила.

Староста зробив нове помело і вимив піч, а коровайниці всадили коровай. По тому староста перехрестив лопатою чотири стіни, почав від образів, а старшая коровайниця пішла з лопатою по хаті танцювати. Потім пішли з водою на тік і співали:

Ми на тік воду носили/ 2 рази
Господа Бога просили:
Роди, Боже, жито-пшеницю
І всяку пашницю.

Як виймають коровай, то співають:

А в нашої печі/ 2 рази
Низенькі плечі,
Будемо піч рубати,
Коровай добувати.

А як виймуть, то гойдають на руках і співають:

Ой, де ж то дівся господар,
Нехай викупить коровай.
Як не буде викупляти,
Повеземо продавати.

ГОСТИНИ

Молодий із своєю родиною приходять на гостини до молодої і співають:

Місяцю, рогозою/ 2 рази
Світи нам дорогою,
Щоб ми не зблудили,
Віночка не згубили.

Ой, матінко-утко/ 2 рази
Умивайся хутко,
Вже бо ми увивали
Все село звоювали.

Від кілка до кілка
Не минули ані двірка.
І спідниці заросили,
Всю родину ізпросли.

Хмара наступає/ 2 рази
Дощик накрапає,
Іванкова родина
Як мак процвітає.

Як сядуть молода і молодий тоді дружечки співають:

Летять галочки у три рядочки,
Зозуля й попереду,
А всі галочки на лугах сіли,
Зозуля на калину.
А всі галочки защебетали,
Зозуля закувала:
-Ой чого куєш, чого жалуєш,

Сива зозуленько!
Ой чи жаль тобі темного лугу,
Чи гіркої калини?
-Ой не жаль мені темного лугу,
Ні гіркої калини,
Тільки жаль мені одного перця
Із-під правого крильця.
Біжать дружечки у три рядочки,
Ганнуся попереду,
А всі дружечки на лавах сіли,
Молода на посаді.
А всі дружечки та й заспівали,
Ганнуся заплакала.
-Ой чого плачеш, чого журишся,
Молода Ганнусю?
Ой, чи тобі жаль батька старого,
Чи подвір'ячка його?
Ой чи жаль тобі русої коси,
Ще й дівочої краси?
-Ой не жаль мені батька старого,
Ні подвір'ячка його.
Тільки жаль мені русої коси, ще й дівочої краси.
Дівоньки грають, а мене не приймають.
-Ой піди, доню, та й до світлиці,
Там сидять молодиці,
Там тебе приймуть,
Там тебе пригорнуть
І всю правдоньку скажуть.

За столом гості співають:

Широкая кладка на воду,
Хорошая сваха на вроду,
Хорошії гості має,
Хорошенько їх приймає,
Бо є що їсти-пити,
Є кому попросити.

Ой буде ж нам, буде/ 2 рази
Забарили нас люди,
Забарила нас сваха,
Давала нам вечеряти.
Ой буде ж нам, буде/ 2 рази

Прийшли по нас люди
Од пана молодого,
Бо ми слуги його.

Ой, бобре мій, бобре,
Як було нам тут добре:
Було що їсти й пити,
Було кому попросити.

Рожевії квіти/ 2 рази
Кланяються діти
Отцеві і матінці,
Усій своїй родиноньці.

Загортай мати жар-жар/ 2 рази
Буде тобі дочки жаль-жаль.
Кидай у піч дрова,
Зоставайся здорова.

Зять дарує тещі чоботи, гості беруть чоботи, пританцьовують і співають:

Чоботи, чоботи ви мої,
Наробили клопоту ви мені.
А то тії чоботи, що зять дав,
А за тії чоботи дочку взяв.
Чоботи, чоботи ви мої,
Наробили клопоту ви мені.

Записані з вуст Ніколюка Йосипа

ОЙ ЧИЯ ТО СТАРА ХАТА...

Ой чия то стара хата,
Що я її не знаю.
Ой чия то дівчина,
Що я її кохаю.

А я тую стару хату
Розкидати думаю,
А я тую дівчиноньку
Покидати думаю.

Засвічу я яру свічку
Та й піду я по кутках,
Чи не сидить дівчинонька
В товариша на руках.

Засвітив я яру свічку,
Та й пішов я по кутках,
Як сиділа, так заснула
В товариша на руках.

Ой на тобі, товаришу,
Ой на тобі рублів два,
Та й не кохай дівчиноньку,
Котру кохав перший я.

Не pomoже, товаришу,
Не pomoже рублів п'ять
Як закохав дівчиноньку,
Не тре було покидать.

ЧИ ВСІ САДИ БІЛИМ ЦВІТОМ ЦВІТУТЬ...

Чи всі сади білим цвітом цвітуть
Що так рано розвиваються
Чи всі тії побираються, |
Що любляться та кохаються. | 2 рази

Половина білим цвітом цвіте,
Половина осипається.
Одна пара побирається, |
А дві пари розлучається. | 2 рази

Чи я тобі та ж не казала,
Як стояли ми під хатою:
-Не їдь, не їдь на Україну, |
Бо застанеш вже засватаною. | 2 рази

Чи я тобі та ж не казала,
Як стояли ми під грушею:
-Не їдь, не їдь на Україну, |
Бо застанеш вже зарученою. | 2 рази

Чи я тобі та ж не казала,
Як стояли ми під криницею:
-Не їдь, не їдь на Україну, |
Бо застанеш молодичею. | 2 рази

Любив тебе я дівчиною,
Люблю тебе молодичею
І ще буду сім літ ждати |
Поки станеш удовичею. | 2 рази

ОЙ В ГОРОДІ У ХОЛОДІ

Ой в городі у холоді
Стоїть колодязь повен води.
Багата дівка воду брала
Та й з бідної кепкувала.

Ой де взялися
Та два парубочки,
Стали вони бідну зачіпати,
З багатой й кепкувати.

Що багатая та змолилася:
Де ж моя краса поділася.

Ох, шуби мої дорогії,
Ох, персні мої золотії,
Що ж я буду із вами робити –
Не хочуть хлопці мене любити.

Хіба я буду
Пеньки вбирати,
Не хочуть хлопці
Мене зачіпати.

ВІЮТЬ ВІТРИ

Віють вітри, віють буйні
Аж дуба згинають,
Сидить козак на могилі
Та й вітра питає.

Скажи, вітре, скажи, буйний,
Де козацька доля,
Ой, де щастя і надія,
Де козацька воля.

Обізвався буйний вітер
Знаю, каже, знаю,
Твоя доля козацька в зеленому гаю

Рибалочка молоденький

Рибалонька молоденький

Над водою сидів,
Тихенько вітер віяв,
А очерет шумів.

Одну очеретину
Рибалонька зламав
На жаль собі із неї
Сопілку він зробив.

Зробив собі сопілку,
Заграв на ній що знав.
Аж десь із той сопілки
Почувся дивний спів.

- Рибалко молоденький,
Прошу тебе, не грай!

Не муч мого серденька,
Жалю не додавай.
Я в матінки була,
Як роженька цвіла.
А в мачухи зів'яла,
Як на сонці трава.

Був в мене гарний хлопець,
був тоже молодий.

Дівчаток молоденьких
Він зовсім не любив.

Я вийшла з ним на кручу,

На бережок крутий.

Дивилася на зорі,
На місяць золотий.

Тоді він тут у мене
Кохання запитав.

Я слухать не хотіла,
А він: Уб'ю, - сказав.

Уб'ю, уб'ю, - сказав він.

Всаджу у серце ніж.

Ось тут твоє кохання
Закінчиться в цю ніч.

Тепер вже наді мною
Очерети шумлять.

Дівчата всі гуляють,
А я мушу лежать.

Ой чиї то воли

Ой чиї то воли
По парі ходили.
Ой то того козаченька,
Що ми вдвох любили.

Одна любила – коника водила.
А друга зодівала – що вірно любила.

Друга зодівала,
Що вірно кохала.
А третя чорнобровая
Чари готувала.

Готувала чари – два голуби в парі.
Та й понесла на тарілці козакові їсти.

Як із'їв він крильце,
Як із'їв реберце.
Як узяло козаченька
За живіт, за серце.

А матуся ходить, білі ручки ломить:
_ Ой що ж тобі, мій синочку, до серця доходить.

Може тобі, мій синочку,
Дохтора привести?
Може тобі він порадить,
Що ти будеш їсти?

Не pomoже мені дохтор, а ні стара бабка.
Тільки мені вже pomoже штири дошки й ямка.

Усі гори зеленіють

Усі гори зеленіють\ 2р
Де багті жито сіють.
Оно одна гора чорна\2р
Де сіяла бідна вдова.

Де взялася хмара сива\2р
Білим снігом поле вкрила\2р
Сестра з братом говорила.

- Ой, братику-соколику,
Прийми мене на зимоньку.

- Сестро моя, перепілко,
То ж у тебе дітей стільки,
То ж у тебе дітей много
В мене нема ні одного.

- Ой, брате, не лякайся,
Діток моїх не цурайся.
Як ти сядеш вечеряти,
Полягають дітки спати.

Ідіть, дітки, ідіть спати,
Дядько буде вечеряти

А як сядеш обідати
Підуть дітки в сад гуляти.

Ідіть, дітки, в сад гуляти,
Буде дядько обідати.

Ідуть діти хлипаючи,
До землі припадаючи:

- Вставай, тату, вставай з ями,
Горе жити коло мами.
Вставай, тату, вставай з гробу,
Горе жити коло роду

Знов я зустрівся з тобою

Знов я зустрівся з тобою
Під час розлуки туги.
Знов розпочали розмову
Яку ми раніше вели.

Ти була дивна, весела,
А я мав сльози в очах:
- Скажи, з ким ти нічку провела,
Ским цілувалася в снах.

Ой умру я, умру, моя мила
І поховають мене
Прийдеш мене відвідати
Там де могилка моя.

Прийдеш, моя мила, на могилу,
Глянь на похилений хрест.
Більше нічого не чути,
Тільки листочків шелест.

Записано з вуст Рибачок Віри Калениківни

-за гори, з-за крутої

А з-за гори, з-за крутої
Ясна гора сяє
Ой там козак дівчиноньку
З хати викликає.

Ой не піду, козаченьку,
Мати не пускає
За сусіда, за нелюба
Мене заручає.

Іди, доню, за сусіда.
Годі дівувати.
За сусідом добре буде,
Бо сусід багатий.

Ой не піду, моя мамцю,
Його не кохаю.
Два рушники вишивані

Спустять мене в яму.

Нехай півні заспівають,
А дружки заплачуть.
Легше буде в землі гнити,
Як з нелюбом жити.

Доню моя, доню
Доню моя, доню,
Щось маю казати.
Вже ти не маленька,
Пора заміж дати.

Жених є хороший,
Ще й дуже багатий.
Нема що казати,
Трохи старуватий.

Не можу, матусю,
Нелюба любити.
Нещасная доля –
З нелюбом жити.

Ох тяжко, ох важко
З ним річ розмовляти.
Краще буду, мамо,
Весь вік дівувати.

Подивися, доню,
Яка я стара.
Мені в домовину
Лягати пора.

Що ж буде з тобою,
Як очі закриють.
Зостанешся, доню,
Навік сиротою.

Ой там край дороги
Хрест божий стоїть.
Там рано і ввечір
Матуся кричить.

Ой, боже, мій боже,
Що я наробила:
Одну дочку мала

І тую втопила.

Ой чия то пшениченька

Ой чия то пшениченька,
що довгії гони?
Ой чия то дівчинонька,
Що чорнії брови?
На добридень, та й стара ненько,
Дай води напиись.
Хорошую та й дочку маєш,
Дозволь подивитись.
Стоїть вода у відеречку -
Возьми та й напийся.

Моя дочка у світличеньці –
Піди подивися.
Ой я теї та й води не напився,
Тільки нахилився.
А дівчини та й не займав,
Тільки подивився.
Моя дочка та й паняночка,
Як в лузі калина.
Ой як вийде та й на вулицю,
То всім вона мила.

Дівчата ви мої

Дівчата ви мої,
Не йдіть заміж молоді.
Бо я молода заміж пішла,
Тепер я знаю яка біда.
Треба рано вставати,
А пізенько лягати,
Хату замести, води принести,
Ще й до міста треба піти.
А до міста біжучи,
А із міста плачучи,
Бо мій миленький
Часто п'янений –
Побив посуду
В дрібні куски.
Я посуду збирала,
Слізьми хату зливала.
Ой, Боже, Боже, яка біда,

Що за п'яницю заміж пішла.
Ой, Боже, Боже, мій,
Який нещасний заміж мій
Записано з вуст Андрощук Любові Михайлівни

Купальські пісні

Ой у свекрухи на дворі

Ой у свекрухи на дворі
Стоїть калина з ягодами.
На тій калині зозуля
Вона там днює й ночує.
Вона там днює й ночує,
Ніхто зозулі не чує.
Тільки почула невістка
Рано по воду йдучи.

Рано по воду йдучи,
Ранню росу топчучи.
Ранню росу топтала,
Неповнії відра набрала,
То слізюньками долляла.

За єю милий стихенька:

- Чого ти плачеш, миленька?
- Тобі, миленький, розкажу –
Твоїй матері не вгоджу.

Поперу плаття на лузі,
Свекруха каже – в калюжі.
Помию ложки водою,
Свекруха каже – золою.
Напечу хліба – не їдять,
Нехай їм чорти вгодять.

Ой зацвіла калинонька

Ой зацвіла калинонька
Гей, у лузі.
Ой там їхав гарний хлопець
Гей, на коні.
Та прив'язав кониченька
Гей, до плоту.
А сам пішов до дівчини
Гей, у хату.
А дівчина русу косу

Гей, чесала
До півночі черевички
Гей, озувала.
До півночі черевички
Гей, озувала.
А в неділю пораненьку
Гей, шлюб брала.
А в неділю пораненьку
Гей, шлюб брала.
На білому рушниченьку
Гей, стояла.
На білому рушниченьку
Гей, стояла.
А правою рученькою
Гей, махала

Ой на купало огонь горить

Ой на Купало вогонь горить,
А чужим хлопцям живіт болить.
Ой нехай болить, нехай знають,
Нехай купало не чіпають.
Іде купало топитися,
За ним дівчата дивитися.
Зажди, купало, не топися
На другий рік ти нам здасися.
Купало в ополонку –
Його дівчата за головку.
Зажди, купало, не топись
Ти нам на другий рік здасись.
*****

Ой на Івана ,та й на Купала
Стоїть дівчина гарно вбрана.
На її люди зглядаються,
Ой хто ж на її старається.
На її парубок постарався,
Він її сватать обіцявся.

Ой у городі купальниця

Ой у городі купальниця
Там зозуленька купається.
Пішла на берег сушитися,
Стала дівчина журитися.
Ще ж я подарків не наткала,
А вже парубка сподобала.

Ще ж я рушників не білила,
А вже хлопця полюбила.

*****

Ой там Василько траву косив,
Та й за поясом коржа носив.
А дівчина плаття прала,
Та й з-за пояса коржа вкрала.
- Ой ти, дівчино, ти, дівонько,
Віддай коржа ти, злодійонько.

Записано з вуст Рибачок Ольги Іванівни

Жниварські пісні

Ой чогось наш господар сумує,
Для женчиків меду шкодує.
Ой не сумуй, господарє, не сумуй,
Для женчиків меду не шкодуй.
А в нашого господаря сивий кінь
Поїзджає він по полю як сокіл.
Та й по полю, по полю поїзджає,
Та й на своїх женчиків поглядає.
Ой до межі, женчики, до межі,
Потупили серпики, як ножі.

****

Ой ходить наш господар по полю
Та не дає головоньці спокою.
Та не дає головоньці спокою:
- Чим я своїх женчиків заспокою?
- Не журися, господарю, не журися,
Є в тебе в стаєньці телиця.
Візьми тую телицю подай,
Та женчикам грошей дай.

***

Ходить наш господар по порозі,
Червонії чоботи на нозі.
Ой наша господариня молоденька
Та й зварила на вечерю горобейка.

Забула господариня спитати,
Що ж його на вечерю подати.
Ой не питай, господинько, не питай
Як зварила горобейка, то подай.

Записано з вуст Рибачок Віри Калениківни

Веснянки

Ходить дівчина по сіножаті,
Корчує лозу, да садить рожу.
Ой рости рожа по сіножаті,
Вже мені в батька не літувати.
Хоче парубок до себе забрати.
Хоче парубок до себе забрати,
Ой щоб було з ким жито жати.
Ой щоб було з ким жито жати,
Жито жати, в ліжечку спати.
В ліжечку спати, правду казати.

Сидить дівчина за столом
З своїм парубком-соколом,
Та поглядає в віконечко
На зелене зіллячко.

Ой, зілля моє зелене,
Ой хто ж тебе догляне.
Ой хто ж тебе доглядати буде,
Як мене візьмуть люди.

Останеться та й стара мати,
Буде тебе та й доглядати.
Рученьками проривать буде,
Слізоньками поливать буде.

.....